

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

449

Vragen van de leden **Siderius** en **Leijten** (beiden SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat Philadelphia afziet van het bieden van gehandicaptenzorg aan mensen met een verstandelijke beperking vanwege de nieuwe wetgeving* (ingezonden 2 oktober 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 4 november 2014).

Vraag 1 en 2

Wat is uw reactie op het bericht dat zorgaanbieder Philadelphia zich in 150 van de 200 gemeenten terugtrekt, en geen zorg meer biedt aan 450 tot 600 mensen met een verstandelijke beperking?¹

Hoe oordeelt u over de verklaring van Philadelphia niet te willen onderhandelen met 200 verschillende gemeenten over het bieden van begeleiding en dagbesteding, omdat dit te ingewikkeld en te bureaucratisch is? Zou de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) niet juist bureaucratie moeten uitbannen?² Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 1 en 2

De cliënten van Philadelphia waar het hier om gaat krijgen extramurale begeleiding. Deze begeleiding valt vanaf 2015 onder verantwoordelijkheid van gemeenten en wordt door hen ingekocht. Ik vind continuïteit van zorg en ondersteuning van het grootste belang. Hiervoor is een aantal waarborgen in de Wmo 2015 opgenomen. Het overgangsrecht in de Wmo 2015 borgt de continuïteit van ondersteuning. In artikel 8.3 van de Wmo 2015 wordt geregeld dat cliënten de zorg behouden (in natura of pgb) welke zij onder de AWBZ verkregen. Dat geldt gedurende de looptijd van hun AWBZ-indicatiebesluit, maar uiterlijk tot 1 januari 2016. Het overgangsrecht regelt de aanspraak van de cliënten, maar niet de plichten van zorgaanbieders. Als een zorgaanbieder de zorg niet wil leveren, kan de zorgaanbieder hiertoe niet worden gedwongen.

Met de decentralisatie verandert het speelveld. Onder de AWBZ was een schaalvergroting waarneembaar. Organisaties als Philadelphia hebben destijds gekozen om landelijk te gaan werken. Het maatschappelijk ondernemerschap zal naar verwachting kleinschaliger worden en weer meer lokaal

¹ «Zorginstelling Philadelphia weg uit kleine plaatsen, NRC 26 september 2014

² Wmo 2015

worden ingevuld. Ik respecteer ook de keuze van Philadelphia om niet voor één of enkele cliënten een aanbestedingsprocedure te willen ingaan.

Vraag 3

Hoe lang bent u al op de hoogte van de plannen van Philadelphia geen zorg meer te bieden in tenminste 150 gemeenten? Op welke momenten is er contact geweest tussen Philadelphia en uw ministerie over dit probleem? Kunt u een overzicht van contactmomenten aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord 3

Dit voorjaar bleek dat Philadelphia er over dacht haar activiteiten in een aantal gemeenten te beëindigen. Daartoe was destijds evenwel nog geen besluit genomen. Naar aanleiding van de uitzending van RTV oost op 26 september jl. is er contact geweest tussen mijn ministerie en Philadelphia op 29 september en op 13 oktober jl. Uit deze contacten is duidelijk geworden dat Philadelphia zich maximaal wil inzetten om tot een zorgvuldige overdracht van cliënten te komen. Philadelphia is hierover met de betrokken gemeenten in gesprek en informeert cliënten actief.

Vraag 4

Kunt u aangeven hoe de overgang van begeleiding en dagbesteding gaat verlopen, nu Philadelphia zich terugtrekt in tenminste 150 gemeenten? Welke garanties of eisen worden/zijn getroffen in de betreffende gemeenten?

Antwoord 4

Philadelphia heeft aangegeven zich maximaal in te spannen voor een «warme overdracht» naar de nieuwe aanbieder. Vooruitlopend op de aanbestedingen is al een substantieel deel van de cliënten overgedragen door Philadelphia. De Wmo 2015 bevat een zorgvuldige regeling van het overgangsrecht voor AWBZ cliënten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van ondersteuning in het kader van het overgangsrecht Wmo. Daarnaast hebben gemeenten en de «nieuwe aanbieders» de inspanningsverplichting om voor een zorgvuldige overdracht van de cliënt van de huidige naar de nieuwe aanbieder te zorgen.

Vraag 5

Kunnen gemeenten niet beter een basistarief hanteren voor de inkoop van begeleiding en dagbesteding, waardoor grote verschillen tussen gemeenten en de enorme bureaucratie voor zorginstellingen ongedaan gemaakt worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Gemeenten hebben als regisseur en inkoper van maatschappelijke ondersteuning een belangrijke rol in de vernieuwing van ondersteuning en het tot stand komen van nieuwe, meer integrale ondersteuningsarrangementen en bekostigingsvormen. Eén vast basistarief past daarbij niet. De waarborgen van artikel 21a van de Wmo zijn verankerd in de Wmo 2015, waarbij in meer algemene zin de verplichting op de gemeenten is gelegd om bij verordening regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening. De artikelen 2.6.4 t/m 2.6.6 van de Wmo 2015 voorzien hierin.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoe gemeenten in voorbereiding op de decentralisatie een basistarief hanteren, conform de aangenomen initiatiefwet van het lid Leijten tot wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning ter bevordering van de kwaliteit van de huishoudelijke verzorging en ter invoering van basistarieven voor de huishoudelijke verzorging (Kamerstukken 31 347) dat is overgenomen in de Wmo 2015?

Antwoord 6

Zoals bij vraag 5 aangeven, zijn de waarborgen voor werknemers uit hoofde van de initiatiefwet van het lid Leijten verankerd in de Wmo 2015. Daarbij is er gekozen voor een verankering die past bij uitgangspunten van de Wmo 2015 en bij de beoogde doelen van initiatiefwet Leijten. Gemeenten zijn op dit

moment bezig met de afronding van de inkoop of hebben deze net afgerond. Bij de inkoop zijn gemeenten gehouden aan eerder genoemde artikelen 2.6.4 tot en met 2.6.6 van de Wmo 2015, waarin de waarborgen voor een goede verhouding tussen prijs en kwaliteit zijn opgenomen. Eventuele knelpunten kunnen worden besproken tijdens het twee-wekelijks voortgangsoverleg met de landelijke partijen over de hervorming van de langdurige zorg.

Vraag 7

Bent u bereid met spoed een reëel basistarief vast te stellen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u de Kamer informeren over de hoogte van dit basistarief?

Antwoord 7

Nee. Voor een toelichting wil ik u verwijzen naar mijn antwoord bij vraag 5.

Vraag 8, 9, 10 en 11

Wat gebeurt er met de individuele begeleiding en dagbesteding voor de 450 tot 600 mensen met een verstandelijke beperking die dit per 1 januari 2015 kwijtraken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Kunt u aangeven op welke wijze mensen die nu AWBZ-zorg hebben, en 2015 een overgangsjaar is, daarop aanspraak kunnen maken? Kunt u specifiek ingaan op de situatie van de 450 tot 600 mensen die hun zorg via Philadelphia verliezen?

Kunt u aangeven hoe de zorg die Philadelphia vanaf 2015 niet meer wil aanbieden wordt overgenomen? Dienen andere zorgaanbieders dit over te kopen? Kunt u uitleggen hoe dit proces vorm krijgt? Welke gevolgen heeft dit voor zorgbehoevenden en personeel?

Bent u bereid samen met Philadelphia en gemeenten te regelen dat de mensen die nu begeleiding en dagbesteding krijgen dit niet verliezen per 2015? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dit doen?

Antwoord 8, 9, 10 en 11

Zoals eerder aangegeven bij vraag 2 en 4 is de continuïteit van zorg voor huidige AWBZ-cliënten geborgd met het overgangsrecht Wmo 2015. Dat geldt gedurende de looptijd van hun AWBZ-indicatiebesluit, maar uiterlijk tot 1 januari 2016. Gemeenten zijn verantwoordelijk om de ondersteuning in het kader van het overgangsrecht in te kopen. Indien dit niet bij de huidige aanbieder kan, zal de gemeente een andere passende aanbieder contracteren. Daarnaast hebben gemeenten en de «nieuwe aanbieders» de inspanningsverplichting om voor een zorgvuldige overdracht van de cliënt van de huidige naar de nieuwe aanbieder te zorgen. Dit kan zijn het overnemen van personeel of het organiseren van een «warme overdracht» naar de nieuwe aanbieder. Philadelphia heeft aangegeven dit samen met gemeenten op te pakken.

Vraag 12

Is u bekend hoeveel andere zorgaanbieders stoppen met het bieden van begeleiding en dagbesteding, omdat zij niet met verschillende gemeenten willen of kunnen onderhandelen? Hoeveel mensen treft dit in totaal? Zo nee, bent u bereid dit uit te zoeken en de Kamer hierover te informeren?

Antwoord 12

Ik heb geen overzicht van het aantal zorgaanbieders wat stopt met het verlenen van zorg en ondersteuning. Ik bespreek periodiek met de koepels van aanbieders de signalen die zij ontvangen. Mocht ik signalen ontvangen dat het stoppen van een aanbieder leidt tot het mogelijk in gevaar komen van continuïteit van zorg en ondersteuning, dan zal ik hier samen met de betrokken landelijke partijen actie op ondernemen. Het Interventieteam Hervorming Langdurige Zorg onder leiding van Doekle Terpstra vervult hier ook een belangrijke rol in.

Vraag 13

Wilt u deze vragen beantwoorden voor het Algemeen overleg Transitie Wmo dat geagendeerd staat op 8 oktober 2014?

Antwoord 13

Ik heb het overgrote deel van uw vragen beantwoord tijdens de eerste termijn van het Algemeen overleg Transitie Wmo op 8 oktober 2014. Hierbij treft u ook schriftelijk mijn antwoorden aan.